
Άρθρο 39 Νόμος 3883/2010
Έφεδροι εξ Εφέδρων και κατ' Απονομή Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 51 Νόμος 4809/2021 με ισχύ την 19/06/2021

Σχετικό :κείμενο του Ν. ΥΓΤ ΑΡΙΘ. 4278 (ΦΕΚ Α 157/4-8-2014)

1 . Με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας κατόπιν αιτιολογημένης εισήγησης των Αρχηγών των ΓΕ απονέμεται ιδιότητα και βαθμός Εφέδρου εν ενεργεία Αξιωματικού σε πρόσωπα ειδικής μόρφωσης ή επαγγελματικής εξειδίκευσης ανεξαρτήτως φύλου και ηλικίας για την κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών των ΕΔ. Ο απονεμόμενος βαθμός καθορίζεται με πρόταση των ΓΕ και δεν μπορεί να είναι ανώτερος του Αντισυνταγματάρχη και αντιστοίχων.

Με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται μετά από γνώμη του ΣΑΓΕ και πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, δύναται να απονέμεται ιδιότητα Εφέδρου Αξιωματικού και βαθμός Ταξιάρχου ή Υποστρατήγου επί τιμή σε πρόσωπα υψηλού κύρους, Έλληνες πολίτες, άνδρες και γυναίκες, σε αναγνώριση υπηρεσιών τους προς τις Ένοπλες Δυνάμεις.

2 . Τα πρόσωπα αυτά καλούνται είτε ονομαστικώς είτε κατόπιν επιλογής τους μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος που δημοσιοποιείται με μέριμνα των ΓΕ, αποκτούν μετά την απονομή του βαθμού τη στρατιωτική ιδιότητα και υπηρετούν εφόσον το επιθυμούν στις τάξεις των ΕΔ ως Αξιωματικοί ΣΞ, ΠΝ, ΠΑ ή ΚΣ, μέχρι τη συμπλήρωση πλήρους συντάξιμης υπηρεσίας για την απόληψη ανώτατης σύνταξης.

3. Οι εν λόγω Έφεδροι Αξιωματικοί:

α. Αποκτούν την ειδικότητα του Ειδικού Επιστήμονα και καλύπτουν υπηρεσιακές ανάγκες συναφείς με το επαγγελματικό τους αντικείμενο.

β. Έχουν τα ίδια υπηρεσιακά και οικονομικά δικαιώματα και τις ίδιες αντιστοίχως υποχρεώσεις με τους μονίμους συναδέλφους τους, δεν έχουν υποχρέωση ελάχιστης παραμονής στο στράτευμα, τοποθετούνται δε και υπηρετούν σε κατάλληλες και σχετικές με το αντικείμενό τους θέσεις του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, των ΓΕ ή του οικείου Κλάδου των ΕΔ.

γ. Φέρουν στολή και διακριτικά που έχουν καθοριστεί από τον οικείο κανονισμό στολών για τους μονίμους συναδέλφους τους.

δ. Εφόσον ασκούν πράγματι τα καθήκοντα που τους έχουν ανατεθεί, προάγονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου μέχρι τον καταληκτικό βαθμό της ειδικότητας που τους έχει απονεμηθεί.

ε. Εντάσσονται στην ιδιαίτερη ενιαία επετηρίδα των Ειδικών Επιστημόνων μετά τον τελευταίο ομοίο βαθμό τους.

Όπως τροποποιήθηκε με την Παρ.1 Άρθρο 81 Νόμος 5018/2023 με ισχύ την 09/02/2023

4. Μετά την πάροδο πέντε (5) ετών ευδόκιμης υπηρεσίας από την απονομή του βαθμού οι εν λόγω Έφεδροι Αξιωματικοί:

α. Έχουν δικαίωμα να μονιμοποιούνται με το βαθμό που φέρουν με αίτηση τους που κρίνεται στην αμέσως επόμενη συνεδρίαση του Ανωτάτου Συμβουλίου του οικείου Κλάδου των ΕΔ ή, αν υπάγονται στο ΓΕΕΘΑ, του ΣΠΑΚΣ κατόπιν εισήγησης του Διευθυντή του οικείου Σώματος. Για την αξιολόγηση της εν λόγω αίτησης λαμβάνονται υπόψιν οι Εκθέσεις Αξιολόγησης και τα λοιπά ατομικά έγγραφα των κρινόμενων που αφορούν το χρονικό διάστημα των τελευταίων πέντε (5) ετών προ της υποβολής της αίτησης.

β. Εφόσον μονιμοποιηθούν εξομοιώνονται πλήρως με τους μονίμους Αξιωματικούς της ειδικότητας τους στον Κλάδο στον οποίο υπηρετούν, με τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις, βαρύνονται δε με υποχρέωση ελάχιστου χρόνου παραμονής στο στράτευμα, η οποία ορίζεται σε οκτώ (8) έτη και ο υπολογισμός της άρχεται από την ημερομηνία της μονιμοποίησης. Σε περίπτωση, που φοιτήσουν σε ΑΕΙ της ημεδαπής ή της αλλοδαπής με έξοδα του Δημοσίου, η υποχρέωση επιπλέον παραμονής στο στράτευμα για τον λόγο αυτόν καθορίζεται σύμφωνα με τα ισχύοντα για τους λοιπούς Αξιωματικούς.

γ. Κατόπιν μονιμοποίησής τους διατηρούν τον βαθμό τους, παραμένουν στην επετηρίδα των Ειδικών Επιστημόνων του Κλάδου όπου υπηρετούν, εκτός από αυτούς, των οποίων οι ειδικότητες ταυτίζονται με αυτές άλλων επετηρίδων του ίδιου Κλάδου, οι οποίοι εντάσσονται αυτοδικαίως σε αυτές μετά τον νεότερο ομοιόβαθμο αξιωματικό του έτους, στο οποίο τους απονεμήθηκε ο βαθμός του Έφεδρου Αξιωματικού. Για θέματα βαθμολογικών προαγωγών και ηθικών αμοιβών, ο χρόνος που διήνυσαν στον βαθμό προ της μονιμοποίησης λογίζεται ως αντίστοιχος συνολικός χρόνος υπηρεσίας στον βαθμό ως μονίμου αξιωματικού. Εφόσον πληρούν τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα, εφαρμόζονται τα καθοριζόμενα στον παρόντα νόμο περί προαγωγών και το κατά κλάδο αρμόδιο ΣΠΑ καταρτίζει πίνακες οφειλόμενων τακτικών κρίσεων, προάγοντάς τους αναδρομικά και υπολογίζοντας αντιστοίχως τον χρόνο υπηρεσίας στον βαθμό που φέρουν από τον χρόνο της αναδρομικής προαγωγής.

Όπως τροποποιήθηκε με την Παρ.2 Άρθρο 81 Νόμος 5018/2023 με ισχύ την 09/02/2023

5 . Τα ανωτέρω ισχύουν και για το σύνολο των υπηρετούντων Εφέδρων εξ Εφέδρων Αξιωματικών που ανακλήθηκαν στην ενέργεια σύμφωνα με τον α.ν. 833/1937 (ΦΕΚ 351/Α') και υπηρετούν στις τάξεις των ΕΔ, πλην των ολυμπιονικών, για τους οποίους ισχύουν οι διατάξεις των παρακάτω παραγράφων.

6. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας με σύμφωνη γνώμη του ΣΑΓΕ, απονέμεται ιδιότητα Εφέδρου εν ενεργεία Αξιωματικού βαθμού Ανθυπολοχαγού ή αντιστοίχων, σε αθλητές, εν ενεργεία ή μη, που:

α) επιθυμούν να καταταγούν στις τάξεις των ΕΔ,

β) χωρίς όριο ηλικίας, εφόσον έχουν συμπληρώσει την ηλικία υποχρεωτικής στράτευσης, όπως αυτή καθορίζεται στον ν. 3421/2005 (Α'302) και

γ) έχουν καταλάβει σε Ολυμπιακούς Αγώνες μία από τις τρεις (3) πρώτες θέσεις σε ατομικό ή ομαδικό άθλημα. Πριν από την απονομή της ιδιότητας του Αξιωματικού, οι εν λόγω αθλητές εξετάζονται ως προς την κρίση της σωματικής τους ικανότητας από την οικεία ανώτατη υγειονομική επιτροπή. Η εν λόγω απονομή της ιδιότητας του Αξιωματικού και του βαθμού, καθώς και η κατάταξη των εν λόγω αθλητών στις τάξεις των Ενόπλων Δυνάμεων γίνονται μετά την κατάκτηση από τους αθλητές μίας εκ των ανωτέρω τριών (3) πρώτων θέσεων σε Ολυμπιακούς Αγώνες και σχετική αίτηση, χωρίς χρονικό όριο ή προθεσμία.

Μετά την απονομή της ιδιότητας και του βαθμού, οι εν λόγω Έφεδροι Αξιωματικοί:

α. αποκτούν τη στρατιωτική ιδιότητα, έχουν τα ίδια μισθολογικά, ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά δικαιώματα και τις ίδιες αντιστοίχως υποχρεώσεις με τους μονίμους Αξιωματικούς, καθίστανται μέτοχοι των οικείων ασφαλιστικών ταμείων και ταμείων αλληλοβοηθείας του Κλάδου των ΕΔ στον οποίο ανήκουν και στα οποία καταβάλλουν τις νόμιμες εισφορές και δεν έχουν υποχρέωση ελάχιστης παραμονής στο στράτευμα,

β. εκπαιδεύονται με μέριμνα του Κλάδου τους και για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών σε θεωρητικά και πρακτικά αντικείμενα απόκτησης βασικών γνώσεων εκτέλεσης καθηκόντων αξιωματικών,

---

γ. τοποθετούνται και υπηρετούν σε κατάλληλες και σχετικές με το αντικείμενό τους θέσεις του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, των ΓΕ ή του οικείου Κλάδου των ΕΔ, αναλαμβάνοντας καθήκοντα εκπαιδευτών φυσικής αγωγής,

δ. έχουν δικαίωμα άσκησης χωρίς αμοιβή, αθλητικών ή πολιτιστικών δραστηριοτήτων που προβάλλουν την κοινωνική προσφορά των ΕΔ, κατόπιν έγκρισης του οικείου Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου,

ε. καθίστανται νεότεροι όλων των λοιπών κατηγοριών ομοιόβαθμών τους αξιωματικών και εντάσσονται σε ειδική επετηρίδα Ολυμπιονικών και παραμένουν, αν το επιθυμούν, στις τάξεις των ΕΔ μέχρι τη συμπλήρωση πλήρους συντάξιμης υπηρεσίας. Η αρχαιότητα με την οποία εντάσσονται σε αυτήν την επετηρίδα καθορίζεται κατά σειρά από την ημερομηνία ονομασίας τους ως Αξιωματικών και τη θέση που έχουν καταλάβει στους Ολυμπιακούς Αγώνες. Σε περίπτωση ταυτόχρονης ονομασίας τους και ίσης θέσης στους Ολυμπιακούς Αγώνες, αρχαιότεροι καθίστανται οι μεγαλύτεροι σε ηλικία,

στ. προάγονται βαθμολογικά μέχρι τον βαθμό του Αντισυνταγματάρχη ή αντιστοίχους, σύμφωνα με τις λοιπές προϋποθέσεις του παρόντος νόμου, χωρίς υποχρέωση χρόνου διοίκησης ή ειδικής υπηρεσίας και χωρίς υποχρέωση φοίτησης σε σχολεία,

ζ. έχουν δικαίωμα μονιμοποίησης σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4α.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 66 Νόμος 4908/2022 με ισχύ την 11/03/2022

7. Αθλητές που καταδικάζονται αμετακλήτως για παράβαση των νόμων περί χρήσης απαγορευμένων ουσιών (ντόπινγκ) εξαιρούνται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου. Αν ήδη υπηρετούν στις ΕΔ, αποτάσσονται από τις τάξεις τους σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΣΤ΄.

Όπως καταργήθηκε με το Άρθρο 23 Νόμος 4373/2016 με ισχύ την 19/06/2021

8. Η παρ. 6 εφαρμόζεται: α. Για τους αθλητές στους οποίους απονέμεται βαθμός Αξιωματικού κατά τα οριζόμενα στην παρ. 6 ή έχει ήδη απονεμηθεί βαθμός Αξιωματικού και υπηρετούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος στις Ένοπλες Δυνάμεις. Αθλητές που έχουν συμπληρώσει τέσσερα (4) έτη από την ημερομηνία κατάταξής τους ως Αξιωματικοί δεν υποχρεούνται να εκπαιδευτούν σε θεωρητικά και πρακτικά αντικείμενα απόκτησης βασικών γνώσεων.

β. Για τους αθλητές που είχαν ήδη την ιδιότητα του Μόνιμου Υπαξιωματικού ή Ανθυπαπιστή. Μετά την απονομή του βαθμού Αξιωματικού:

(αα) Διατηρούν την ιδιότητα του μόνιμου στρατιωτικού.

(ββ) Η υποχρέωση παραμονής τους στο στράτευμα υπολογίζεται, σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στον νόμο περί καταστάσεως Υπαξιωματικών του Κλάδου τους.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 51 Νόμος 4809/2021 με ισχύ την 19/06/2021

9. Οι έφεδροι εν ενεργεία Αξιωματικοί με καθήκοντα εκπαιδευτών φυσικής αγωγής έχουν δικαίωμα να ασκούν επ΄ αμοιβή δραστηριότητες αθλητικού χαρακτήρα, που προβάλλουν την προσφορά των ΕΔ στο κοινωνικό σύνολο, στον αθλητισμό και στον πολιτισμό, ύστερα από έγκριση του Αρχηγού του οικείου ΓΕ.

Όπως προστέθηκε με το Άρθρο 41 Νόμος 4278/2014 με ισχύ την 04/08/2014

---

10 . Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας μπορούν να μετατάσσονται Έφεδροι Αξιωματικοί της παραγράφου 6 σε Όπλο, Σώμα ή ειδικότητα του Κλάδου των ΕΔ στον οποίο υπηρετούν, για την κάλυψη κενών οργανικών θέσεων Αξιωματικού του ίδιου βαθμού. Οι μεταταγέντες εγγράφονται στην επετηρίδα της ειδικότητάς τους μετά τους υπηρετούντες ομοιόβαθμους τους και εξομοιώνονται πλήρως με τους τελευταίους ως προς τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματά τους, πλην αυτών της μετάταξης. Με απόφαση του Ανωτάτου κατά Κλάδο Συμβουλίου καθορίζονται οι θέσεις και οι ειδικότητες που μπορούν να καλυφθούν με μετάταξη Αξιωματικών σύμφωνα με το εδάφιο α`, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία, τα κριτήρια επιλογής και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

Όπως προστέθηκε με το Άρθρο 41 Νόμος 4278/2014 με ισχύ την 04/08/2014

11. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και του αρμόδιου για τον αθλητισμό Υπουργού καθορίζονται τα δικαιολογητικά που απαιτούνται και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παρ. 6.

Όπως προστέθηκε με το Άρθρο 51 Νόμος 4809/2021 με ισχύ την 19/06/2021